

بارم

۱. سؤالات آیات و احادیث:

- الف) با توجه به آیه «وَقَالُوا مَا هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا مَمُوتٌ وَ نَحْيَا وَ مَا يَهْلِكُنَا إِلَّا الدَّهْرُ وَ مَا لَهُمْ بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ إِنْ هُمْ إِلَّا يَتُنَوَّنُونَ»، دیدگاه کافران درباره معاد را توضیح دهید، سخنشان از روی چه چیزی است؟ ..... **مرس ۴**
- ب) آیه «الْيَوْمَ نَخْتِمُ عَلَىٰ أَفْوَاهِهِمْ وَ تَكَلُّمُنَا أَيْدِيهِمْ وَ تَشْهَدُ أَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ» اشاره به چه واقعهای دارد؟ توضیح دهید. .... **مرس ۷**
- پ) با توجه به آیه «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ»، از وجوب روزه در میان چه کسانی سخن گفته شده است؟ از مهم‌ترین ثمرات روزه چیست؟ ..... **مرس ۱۲**

۲. درست یا نادرست بودن جمله‌های زیر را مشخص کنید.

- الف) مسافری که کمتر از ده روز در جایی که سفر کرده بماند، باید نمازش را کامل بخواند و روزه‌اش را هم بگیرد. .... **مرس ۱۲**
- ب) ابزار و اسباب، بنابر عدل الهی قرار داده شده و بی‌توجهی به آنها، بی‌توجهی به عدل و قدرت الهی است. .... **مرس ۱۰**
- پ) با مرگ انسان و ورود وی به عالم برزخ، ارتباط او با دنیا به طور کامل قطع نمی‌شود. .... **مرس ۶**
- ت) اگر کسی را که بیست سال قبل جنایتی کرده است، امروز مجازات می‌کنیم، به این دلیل است که هویت و خود او ثابت است و تغییری نمی‌کند. .... **مرس ۳**

۳. جاهای خالی جمله‌های زیر را با کلمات مناسب کامل کنید.

- الف) شیوه رسول خدا(ص) و پیشوایان دیگر ما سبب شد که مسلمانان در اندک مدتی به ..... و ..... ملت‌ها تبدیل شوند و الگو و سرمشق ملت‌های دیگر قرار گیرند. .... **مرس ۱۳**
- ب) معیار ارزش طلا به ..... آن است و معیار ارزش انسان به اندازه چیزی است که ..... **مرس ۱۱**
- پ) سخن گفتن پیامبر با کشته‌شدگان جنگ .....، یکی از ویژگی‌های ..... است. .... **مرس ۶**
- ت) هدف و مسیر حرکت هر کس با ..... و ..... هماهنگی دارد. .... **مرس ۲**

۴. به سؤال‌های زیر پاسخ کوتاه دهید.

- الف) دو وظیفه مردان را در عفاف و پوشیدگی بیان کنید. .... **مرس ۱۴**
- ب) توکل جانشین چه چیزی نیست؟ کمک‌کننده و امیددهنده به چه کسی است؟ ..... **مرس ۱۰**
- پ) وحی خداوند به حضرت داود(ع) درباره شرایط توکل حقیقی را بیان کنید؟ ..... **مرس ۱۰**
- ت) چه چیزهایی در قیامت در ترازوی عدل الهی سنجیده می‌شود؟ ..... **مرس ۷**
- ث) حق بودن آفرینش آسمان‌ها و زمین به چه معنایی است؟ ..... **مرس ۱**

۵. پاسخ درست را تشخیص دهید.

- الف) تعبیر امام علی(ع) از آراستن خود برای جلب توجه دیگران چیست؟ ..... **مرس ۱۳**
- (۱) جنگ با خدا
(۲) نافرمانی از خدا
- ب) چه چیزی است که افسردگی و یاس را از بین می‌برد و تنبل را چالاک می‌کند؟ ..... **مرس ۱۱**
- (۱) تلاش و پشتکار
(۲) عشق و محبت الهی
- پ) تعبیر امام علی(ع) از کسی که از خود و عمل خود برای بعد از مرگ حساب می‌کشد، چیست؟ ..... **مرس ۹**
- (۱) باهوش‌ترین مومنان
(۲) زیرک‌ترین انسان

۶. اصطلاحات زیر را تعریف کنید.

- الف) عفاف: ..... **مرس ۱۳**
- ب) تبری: ..... **مرس ۱۱**
- پ) دارالسلام: ..... **مرس ۸**

۷. به سؤال‌های زیر پاسخ کامل دهید.

- الف) حجاب نزد ادیان مسیحیت و یهودیت چگونه است؟ با مثال توضیح دهید. .... **مرس ۱۴**
- ب) روزه چگونه مصداق کامل تمرین صبر و پایداری در برابر خواهش‌های دل است؟ ..... **مرس ۱۲**
- پ) مرحله محاسبه و ارزیابی را درباره عهد با خدا، توضیح دهید. .... **مرس ۹**
- ت) کدام نوع رابطه میان عمل و پاداش و کیفر وجود دارد که عمیق‌تر و کامل‌تر است؟ توضیح دهید. .... **مرس ۸**
- ث) چرا زندگی انسان در دنیا به گونه‌ای است که امکان تحقق این وعده الهی که هر کس را به آنچه که استحقاق دارد، می‌رساند، وجود ندارد؟ ..... **مرس ۵**

شکسته بخواند و نباید روزه بگیرد.

(ب) نادرست. ابزار و اسباب، بنابر حکمت الهی قرار داده شده و بی توجهی به آنها، بی توجهی به حکمت و علم الهی است.

(پ) درست.

(ت) درست.

۳. « جملات پرکردنی

(الف) آراسته ترین - پاکیزه ترین.

(ب) عیار - دوست می دارد.

(پ) بدر - عالم برزخ.

(ت) توانایی ها - سرمایه هایش.

۴. « پاسخ کوتاه

(الف) (۱) وظیفه مردان است که چشم خود را کنترل کنند و از نگاه به زنان نامحرم خودداری کنند و دامان خود را از گناه نگه دارند. (۲) لباسی بپوشند که وقار و احترام آنها حفظ شود و با ارزش های اخلاقی جامعه هماهنگ باشد، بنابراین پوشیدن لباسی که نزد مردم انگشت نما کند یا وسیله جلب زنان نامحرم گردد، حرام است.

(ب) توکل، جان نشین تنبلی و ندانم کاری افراد نیست بلکه کمک کننده و امیددهنده به کسی است که اهل همت، تعقل و پشتکار است.

(پ) هر بنده ای از بندگانه به جای پناه بردن به دیگری با نیت خالص به من پناه آورد، از کارش چاره جویی می کنم، گرچه همه آسمان ها و زمین و هر چه در آنها است، علیه او برخیزند.

(ت) اعمال، افکار و نیت های انسان ها.

(ث) حق بودن آفرینش آسمان ها و زمین به معنای هدف دار بودن خلقت آنهاست.

۵. « پاسخ درست

(الف) گزینه (۱) درست است.

(ب) گزینه (۲) درست است.

(پ) گزینه (۲) درست است.

۶. « اصطلاحات

(الف) عفاف حالتی است در انسان که به وسیله آن خود را در برابر تندروی ها و کندروی ها کنترل می کند تا بتواند در مسیر اعتدال و میانه روی پیش برود و از آن خارج نشود.

(ب) برائت و بیزاری از دشمنان خدا.

(پ) بهشت برای بهشتیان سرای سلامتی است یعنی هیچ نقصانی، غصه ای، ترسی، بیماری ای، جهلی، مرگ و هلاکتی، و خلاصه، هیچ ناراحتی و رنجی در آنجا نیست.

۷. « پاسخ کامل

(الف) مطابق آیین یهود، زنان هنگام حضور در اجتماعات، موی سر خود را می پوشانند و به حجاب پایبند بودند. در آیین مسیحیت نیز پوشش اهمیت زیادی داشته است و زنان معتقد به حضرت مسیح (ع) می کوشند مانند حضرت مریم (ع) موی خود را بپوشانند و با حجاب وارد جامعه شوند. نقاشان مسیحی، به خصوص نقاشان قدیم تر، تصویر حضرت مریم (ع) را با پوشش و حجاب کامل می کشیدند. همچنین از گذشته تا زمان حاضر، زنان

راهبه و قدیس یکی از کامل ترین حجاب ها را انتخاب کرده اند. این امر نشان می دهد که از نظر آنان، داشتن حجاب، به دین داری نزدیک تر و در پیشگاه خدا پسندیده تر است.

(ب) کسی که یک ماه گرسنگی روزانه را تحمل کند و در عین حال که میل به آب و غذا دارد، به سوی آن نرود؛ کسی که یک ماه چشم خود را از گناه حفظ کند؛ زبان خود را از دروغ و غیبت نگه دارد؛ گوش خود را از شنیدن بدی ها بازدارد؛ خوش رفتاری با مردم را تمرین کند؛ و از حجاب و پوشش خود به خوبی مراقبت کند؛ بکوشد به دیگران ستم نکند و مردم را از خود نرنجاند و مواظب باشد غذای سحری و افطاری او از درآمد پاک و حلال باشد؛ چنین کسی، پس از یک ماه به تسلطی بر خود می رسد که قبل از ماه رمضان آن تسلط را نداشته است و اگر هر سال یک ماه این عمل را تکرار کند، سال به سال با تقوآت می شود. چنین فردی کم کم به جایی می رسد که احساس می کند هر کاری را که خدا دستور داده است، می تواند به آسانی انجام دهد و احساس سختی نمی کند.

(پ) بعد از مراقبت، نوبت محاسبه است تا میزان موفقیت و وفاداری به عهد، به دست آید و عوامل موفقیت یا عدم موفقیت شناخته شود. بعد از محاسبه اگر معلوم شود که در انجام عهد خود موفق بوده ایم، خوب است خدا را سپاس بگوییم و شکر گزار او باشیم؛ زیرا می دانیم که او بهترین پشتیبان ما در انجام پیمان هاست. اما اگر معلوم شود که سستی ورزیده ایم، خود را سرزنش کنیم و مورد عتاب قرار دهیم و از خداوند طلب بخشش کنیم و با تصمیم قوی تر، دوباره با خداوند عهد ببندیم و وارد عمل شویم. یادمان باشد که یک حسابرسی بزرگ در قیامت در پیش داریم و اگر خودمان در اینجا به حساب خود نرسیم، در قیامت به طور جدی اعمال ما را محاسبه خواهند کرد.

(ت) تجسم خود عمل. آنچه انسان با خود به قیامت می برد باطن اعمالی است که اکنون در این دنیا قابل مشاهده نیست. هر عملی یک جنبه ظاهری و یک جنبه باطنی دارد. جنبه ظاهری بعد از عمل از بین می رود؛ اما جنبه باطنی هرگز از بین نمی رود و در روح هر انسانی باقی می ماند. بنابراین، هر عملی که ما در زندگی دنیوی انجام می دهیم، حقیقت و باطن آن عمل در جهان آخرت به صورت زشت یا زیبا، لذت بخش یا دردآور مجسم می شود و انسان خود را در میان باطن اعمال خود می بیند. پس آنچه در روز قیامت به عنوان پاداش یا کیفر به ما داده می شود، عین عمل ماست. بنابراین در عرصه قیامت، تصویر اعمال انسان یا گزارشی از عمل انسان نمایش داده نمی شود؛ بلکه خود عمل نمایان می شود و هر کس عین عمل خود را می بیند.

(ث) (۱) زیرا در این عالم همه به پاداش یا کیفر تمام اعمال خود نمی رسند. به عنوان نمونه، چه بسیار افرادی که کارهای نیک فراوانی دارند و به جمع بسیاری از انسان ها خدمت کرده اند و نیز چه بسیار کسانی که در دوران عمر خود از هیچ جنایت و خیانتی فروگذار نمی کنند، اما قبل از آنکه به پاداش و یا سزای اعمال خود برسند، چشم از جهان فرومی بندند.

(۲) این جهان ظرفیت جزا و پاداش کامل انسان ها را ندارد. به عنوان نمونه، چگونه می توان پاداش بسیاری از اعمال، مانند شهادت در راه خدا را در این دنیا داد؟ و یا چگونه می توان در این جهان کسی را که به هزاران نفر ستم روا داشته و یا صدها نفر را قتل عام کرده است، کیفر داد؟ اگر جهان دیگری نباشد، که ظالم را به مجازات واقعی اش برساند و حق مظلوم را بستاند، بر نظام عادلانه خدا ایراد وارد می شود.